

וְאֵת יְהוָה שָׁלַח לִפְנֵי אֶלְיוֹסָף לְהֹרֶת לִפְנֵי גְּשָׁנָה (מו, כח)

בית מדרש במצרים

& רְשָׁיָה לְהַתְּקִין לוּ בֵּית וְעַד שִׁיהְא מֹרֶה בּוּ דָבְרֵי תּוֹרָה, וְשִׁיהְיָה השְׁבָטִים לְוָמְדִים בּוּ.

שתי מטרות היו ליעקב בשלוחו את יהודה בהקמת בית הועד: הן שיהא מקום להוראת התורה ע"י יעקב והן שיהא מקום שבו יוכל השבטים לומדים.

והדברים צריכים ביאור:

- א. הרוי שבעים נפש ירדו למצרים שחלוקם נשים וילדים, ואילו הגברים מנו כמה عشرות בלבד ומדוע ראה יעקב צורך שלוח את יהודה להכין מקום ללימוד תורה במספר כה קטן של לומדים?
- ב. האם לא היה ניתן להקים בית ועד בהגיים למצרים ולא להכין מקום מראש?
- ג. הרוי יוסף היה למצרים ושימש כמשנה למלך, וכחלק מההכנות לקרה הפגישה עם אביו ואחיו, יכול היה הוא להכין את בית המדרש ללימוד תורה?
- ד. לוי וישראל שמהם עתידיים לצאת מורי הוראה בישראל, היו מתאימים יותר מאשר יהודה להשלח למצרים להקים בית ועד, מאשר יהודה?

מסופר, שביום שיסדו את ישיבת ואלווזין, היה ראש הישיבה הגר"ח מוואלווזין שרוי בתענית ובכה בדמות שליש, ובדמותו אלו גיבלו את הטיט של ابن הפינה... וכן מסופר שבעת יציקת הישודות לישיבת פוניביץ, פרץ הרוב מפוניביץ מידי פעמי בבכי עד שקשה היה להרגיעו, והחzon אי"ש שנכח במקום אמר: "ישיבה שמיסדים בדמות, בדם וביצע, סופה להתקיים".

מטרת יעקב בהקמת הישיבה למצרים הייתה ליסד מקום תורה מכוחו וכוח אבותיו, כוחות רוחניים שייעמדו לעם ישראל בהיותם בגלות מצרים, וזאת רצח יעקב להdagish לבניו עוד טרם ירידתם לגלות מצרים שהבסיס לקיומו של עם ישראל הוא בית המדרש ללימוד התורה, ובלעדיו אין חיות, ולכן שלח את יהודה לפניו, ומאחר והקמת הישיבה הייתה לדורות, הייתה כוונתו של יעקב שהיסודות ייבנו מכוחו שלו ולבנותו בכונה כדי שתשרה בו השכינה והتورה שתילמוד בו תהא לשם.

אילו יוסף שהיה כבר למצרים היה מקיים את בית המדרש, לא היה ניתן למדוד מכך יסוד זה היאך יש ליסד מקום תורה לרבים.

ומה שנשלח דока יהודה, כיוון שהיא הייתה בו מעלה מיוחדת, שהרי כבר נאמר שאחת מהמתנות שקיבלו ישראל מהקדוש ברוך הוא היא התורה שנינתה לישראל, וכן ביאר הרמב"ם: "אין דברי תורה מתקיימים... ולא באלו שלומדים מתור עידון ומתור אכילה ושתיה, אלא למי שemmait עצמו עליהם, ומצער גופו תמיד, וללא יתן שינה לעיניו ולעפעפיו תנומה". ההקשרנות לתורה יכולה להווצר רק על ידי מסירות נפש וויתור על רצונות ותאות העולם הזה.

מסירות נפש של יהודה הtgtלה בעבר בנסינותו להציל את בניין אחיו עד כדי נכונתו לצאת למלחמה עם מצרים כדי להציל את אחיו, ולכן נבחר דока הוא להקים בית תלמוד והוראה בארץ גשן, שגם עצם הקמת מקום תורה צריכה להבנות מtower מסירות נפש וביטול העצמיות, ומtower יציקת תוכן של קדושה.

מקור: הרב יוסף זילברפרב שליט"א